

Bruselj, 4. junij 2026
(OR. en)

10126/26

ECOFIN 735
UEM 213
SOC 323
EMPL 152
COMPET 682
ENV 625
EDUC 207
ENER 324
JAI 736
GENDER 63
JEUN 104
SAN 400
ECB
EIB

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: za generalno sekretarko Evropske komisije:
direktorica Martine DEPREZ

Datum prejema: 3. junij 2026

Prejemnik: Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije

Št. dok. Kom.: COM(2026) 210 final

Zadeva: Priporočilo
PRIPOROČILO SVETA
o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki
zaposlovanja Francije

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 210 final.

Priloga: COM(2026) 210 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 3.6.2026
COM(2026) 210 final

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

**o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki zaposlovanja
Francije**

{SWD(2026) 210 final}

PRIPOROČILO SVETA

o ekonomski, socialni, strukturni in proračunski politiki ter politiki zaposlovanja Francije

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 121(2) in 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97¹ in zlasti člena 3(3) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) 2024/1263 določa cilje okvira ekonomskega upravljanja, katerega namen je spodbujati zdrave in vzdržne javne finance, z reformami in naložbami pa trajnostno in vključujočo rast in odpornost, ter preprečiti čezmerni javnofinančni primanjkljaj. Uredba določa, da Svet in Komisija izvajata večstranski nadzor v okviru evropskega semestra v skladu s cilji in zahtevami iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU). Evropski semester vključuje zlasti oblikovanje specifičnih priporočil za države in nadzor nad njihovim izvajanjem.
- (2) Komisija je 16. julija 2025 sprejela svoj predlog uredbe o vzpostavitvi Evropskega sklada za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost za obdobje 2028–2034 ter spremembi Uredbe (EU) 2023/955 in Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509². Cilj predloga je

¹ Uredba (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2024 o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 (UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

² Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Evropskega sklada za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo, kmetijstvo in podeželje, ribištvo in pomorstvo ter blaginjo in varnost

povečati učinkovitost financiranja Unije z zmanjšanjem razdrobljenosti finančne strukture ter podpreti države članice pri usklajevanju njihove gospodarske politike v skladu s členom 175 PDEU.

- (3) Komisija je 25. novembra 2025 sprejela mnenje o osnutku proračunskega načrta Francije za leto 2026. Istega dne je na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2026, v katerem Francije ni opredelila kot eno od držav članic, za katero bi bilo treba izvesti poglobljeni pregled. Sprejela je tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja, priporočilo za priporočilo Sveta o človeškem kapitalu v Evropski uniji ter predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2026, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel Evropskega stebra socialnih pravic. Svet je priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja³ sprejel 21. aprila 2026, skupno poročilo o zaposlovanju in priporočilo o človeškem kapitalu pa 9. marca 2026.
- (4) Komisija je 29. januarja 2025 objavila kompas za konkurenčnost, tj. strateški okvir, katerega cilj je v naslednjih petih letih povečati svetovno konkurenčnost Unije. V njem so kot kritični stebri trajnostne gospodarske rasti opredeljeni trije nujni elementi preobrazbe, in sicer inovacije, razogljičenje in konkurenčnost ter varnost. Evropski semester je usklajen s kompasom za konkurenčnost, pri čemer zagotavlja, da so ekonomske politike držav članic skladne s strateškimi cilji Komisije, ter ustvarja enoten pristop k ekonomskemu upravljanju, ki spodbuja trajnostno rast, inovacije in odpornost po vsej Uniji.
- (5) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se v letu 2026 nadalje razvija skupaj z zadnjo fazo izvajanja mehanizma za okrevanje in odpornost⁴. Načrti za okrevanje in odpornost so bili skupaj s sredstvi kohezijske politike bistveni za uresničevanje prednostnih nalog politike v okviru evropskega semestra, saj so bili potrebni za učinkovito obravnavanje vseh ali pomembnega dela izzivov, opredeljenih v zadevnih specifičnih priporočilih za države, izdanih v nedavnih ciklih, v programih, financiranih v okviru evropske kohezijske politike, pa je bilo treba upoštevati specifična priporočila za države. Zdaj ko se mehanizem za okrevanje in odpornost približuje koncu svoje življenjske dobe, je še vedno bistveno ohraniti reforme in naložbe, ki so podprte in se izvajajo v okviru mehanizma, zlasti tiste, ki prispevajo k obravnavanju izzivov, opredeljenih v specifičnih priporočilih za države.
- (6) Komisija je 3. junija 2026 objavila poročilo o državi za Francijo za leto 2026. V njem je ocenila napredek Francije pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil za državo ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Franciji. Na podlagi te analize so bili v poročilu o državi opredeljeni najbolj pereči izzivi, s katerimi se sooča Francija. V njem je bil ocenjen tudi napredek Francije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, pa tudi pri doseganju krovnih ciljev EU glede zaposlovanja, spretnosti in zmanjševanja revščine ter ciljev trajnostnega razvoja ZN.

za obdobje 2028–2034 ter spremembi Uredbe (EU) 2023/955 in Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 (COM(2025) 565 final). O predlagani uredbi trenutno potekajo pogajanja s sozakonodajalcema.

³ UL C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>

⁴ Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

- (7) Svet je 21. januarja 2025 na podlagi ocene in priporočila Komisije sprejel priporočilo, s katerim je potrdil nacionalni srednjeročni fiskalno-strukturni načrt Francije⁵. Načrt zajema obdobje 2025–2029 in predstavlja fiskalno prilagoditev skozi sedem let. Svet je priporočil naslednje najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov: 0,8 % v letu 2025, 1,2 % v letu 2026, 1,2 % v letu 2027, 1,2 % v letu 2028 in 1,1 % v letu 2029, kar ustreza najvišjim kumulativnim stopnjam rasti, izračunanim glede na izhodiščno leto 2023, in sicer 4,6 % v letu 2025, 5,8 % v letu 2026, 7,1 % v letu 2027, 8,4 % v letu 2028 in 9,5 % v letu 2029. Za obdobje 2025–2029 te najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov sovpadajo s korektivno potjo, kot jo je priporočil Svet 21. januarja 2025 v skladu s členom 126(7) PDEU za odpravo čezmernega primanjkljaja⁶. Na podlagi ocene Komisije o učinkovitih ukrepih z dne 3. junija 2026⁷ postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Francijo miruje.
- (8) Ruska vojna agresija proti Ukrajini in njene posledice pomenijo eksistencialni izziv za Evropsko unijo. Komisija je države članice pozvala, naj zahtevajo usklajeno aktivacijo nacionalne odstopne klavzule v okviru Pakta za stabilnost in rast, da bi podprle prizadevanja EU za hitro in znatno povečanje odhodkov za obrambo⁸, Evropski svet pa je 6. marca 2025 ta predlog pozdravil. Države članice lahko še vedno kadar koli do leta 2028 zaprosijo za aktivacijo nacionalne odstopne klavzule, če izpolnjujejo merila iz člena 26 Uredbe (EU) 2024/1263.
- (9) Francija je 7. maja 2026 predložila svoje letno poročilo o napredku za leto 2026⁹, in sicer glede upoštevanja priporočenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, izvajanja sklopa reform in naložb, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja, ter izvajanja reform in naložb v odziv na glavne izzive, opredeljene v specifičnih priporočilih za državo v okviru evropskega semestra. Letno poročilo o napredku odraža tudi polletno poročanje Francije o napredku pri izvajanju načrta za okrevanje in odpornost v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241. Poročilo o ukrepih, sprejetih v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, je vključeno v letno poročilo o napredku.
- (10) Realna rast BDP je leta 2025 znašala 0,8 %, inflacija po HICP pa 0,9 %. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi realni BDP v letu 2026 zrasel za 0,8 % in v letu 2027 za 1,1 %, inflacija po HICP pa naj bi znašala 2,4 % v letu 2026 in 1,8 % v letu 2027.

⁵ Priporočilo Sveta z dne 21. januarja 2025 o potrditvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Francije (UL C, C/2025/659, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/659/oj>).

⁶ Priporočilo Sveta za odpravo čezmernega primanjkljaja v Franciji, sprejeto 21. januarja 2025. Vsi dokumenti v zvezi s postopkom v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Francijo so na voljo na spletnem naslovu: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/france_en.

⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki – Evropski semester 2026 – pomladanski sveženj (COM(2026) 302 final).

⁸ Sporočilo Komisije – Upoštevanje večjih obrambnih izdatkov v okviru Pakta za stabilnost in rast (Bruselj, C(2025) 2000 final z dne 19. marca 2025).

⁹ Letna poročila o napredku za leto 2026 so na voljo na spletnem naslovu: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

- (11) Po podatkih Eurostata¹⁰ se je primanjkljaj sektorja država v Franciji zmanjšal s 5,8 % BDP v letu 2024 na 5,1 % BDP v letu 2025. Primanjkljaj se je v letu 2025 zmanjšal predvsem zaradi učinka ukrepov za povečanje prihodkov v višini približno 0,5 % BDP ter ukrepov za zmanjšanje odhodkov, predvsem iz naslova javne potrošnje in socialnih transferjev, v višini skoraj 0,3 % BDP, pa tudi davčnih prihodkov, ki rastejo hitreje od nominalnega BDP. Takšna dinamika prihodkov je bila večinoma rezultat posrednih davkov in davkov od dohodkov pravnih oseb. Ti dejavniki so več kot izravnali povečanje plačil obresti za dolg sektorja država za 0,2 odstotne točke, ki je bilo posledica večjega dolga in višjih obrestnih mer pri izdaji novih obveznic. Na podlagi ukrepov politike, znanih do presečnega datuma napovedi, je v pomladanski napovedi Komisije 2026 za leto 2026 predviden primanjkljaj v višini 5,1 % BDP, za leto 2027 pa v višini 5,7 % BDP. Nespremenjeni primanjkljaj v letu 2026 je posledica več dejavnikov. Po eni strani je rezultat ukrepov za povečanje prihodkov v višini 0,5 % BDP (od tega je 0,3 % BDP začasne narave), ki med drugim vključujejo podaljšanje izjemnega prispevka velikih podjetij, dodatni davek na visoke prihodke in zvišanje splošnega socialnega prispevka na finančne prihodke ter prizadevanja za zmanjšanje proračunskih sredstev za različna ministrstva in organe javne uprave, določena v proračunu za leto 2026. Po drugi strani pa se ob izključitvi učinka teh ukrepov pričakuje, da bodo davčni prihodki rasli nekoliko počasneje od gospodarske aktivnosti. Poleg negativnega vpliva na rast naj bi konflikt na Bližnjem vzhodu povzročil tudi dodaten neposreden proračunski učinek v višini 0,2 % BDP, povezan z večjim obrestnim bremenom pri obveznicah, indeksiranih glede na inflacijo (0,1 % BDP), nižjimi prihodki zaradi indeksacije oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost, povezanih z minimalno plačo, in višjimi vojaškimi izdatki za misije na tem območju. Ta učinek naj bi se večinoma izravnal z dodatnimi prihranki pri odhodkih, napovedani aprila. Primanjkljaj v letu 2027 se bo povečal predvsem zaradi postopnega opuščanja začasnih ukrepov na strani prihodkov iz leta 2026 v višini 0,3 % BDP.
- (12) Glede na ocene Komisije je bila fiskalna naravnost¹¹, ki vključuje nacionalno financirane odhodke in odhodke, ki jih financira EU, v letu 2025 restriktivna in je znašala 0,9 % BDP. Po napovedih bo leta 2026 restriktivna, v višini 0,9 % BDP, leta 2027 pa ekspanzivna, v višini 0,3 % BDP.
- (13) Po podatkih Eurostata¹² se je dolg sektorja država v Franciji povečal s 112,6 % BDP ob koncu leta 2024 na 115,6 % BDP ob koncu leta 2025. Povečanje deleža javnega dolga v letu 2025 je bilo predvsem posledica visokih primarnih primanjkljajev in naraščajočih plačil obresti, ki so več kot izravnali učinek nominalne rasti na zmanjšanje dolga. Na podlagi ukrepov politike, znanih do presečnega datuma napovedi, je v pomladanski napovedi Komisije 2026 predvideno, da se bo delež javnega dolga v BDP povečal na 118,1 % do konca leta 2026 in nato še dodatno na 120,2 % do konca leta 2027. Povečanja v letih 2026 in 2027 sta večinoma rezultat istih dejavnikov kot v letu 2025.

¹⁰ Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2026.

¹¹ Fiskalna naravnost je opredeljena kot merilo spremembe osnovnega proračunskega položaja sektorja država na letni ravni. Cilj te naravnosti je oceniti gospodarsko spodbudo, ki izhaja iz fiskalnih politik, tako tistih, ki se financirajo na nacionalni ravni, kot tistih, ki se financirajo iz proračuna EU. Fiskalna naravnost se meri kot razlika med (i) srednjeročno potencialno rastjo in (ii) spremembo primarnih odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov, vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov Unije.

¹² Eurostat, Kazalniki eura z dne 22. aprila 2026.

- (14) Po podatkih Eurostata¹³ so skupni odhodki za obrambo sektorja država v Franciji v letu 2025 znašali 1,9 % BDP. Glede na pomladansko napoved Komisije 2026 naj bi ti leta 2026 znašali 2,1 % BDP.
- (15) Unija se še naprej sooča s tveganji motenj v oskrbi z energijo in povečane nestanovitnosti cen, ki jih še stopnjujejo geopolitične napetosti, ki vplivajo na svetovne trge nafte in plina. Izkušnje iz energetske krize v obdobju 2022–2023 so pokazale, da obsežni in neciljno usmerjeni ukrepi povzročajo visoke fiskalne stroške ter so socialno in ekonomsko neučinkoviti. Francija je od izbruha vojne na Bližnjem vzhodu februarja 2026 sprejela več ciljno usmerjenih ukrepov fiskalne politike za ublažitev vpliva visokih cen energije na gospodinjstva in podjetja¹⁴. Ti vključujejo povračilo, ki ustreza ocenjenemu strošku v višini 0,20 EUR na liter goriva za mikropodjetja ter MSP v sektorju javnega prevoza, ribiški sektor (v tem primeru zvišano maja) ter gradbena in komunalna podjetja v aprilu in maju; enakovredno povračilo za delavce z nizkimi dohodki za uporabo zasebnih vozil v poklicne namene med aprilom in junijem; povračilo trošarine za kmete za dizelsko gorivo za necestna vozila v višini 0,40 EUR na liter v aprilu, ki je bilo maja povečano na 0,15 EUR na liter, in izjemno kritje prispevkov za socialno varnost za najbolj prizadete kmete v aprilu. Ti ukrepi naj bi se načeloma postopno opustili junija 2026, njihovi stroški, upoštevani v pomladanski napovedi Komisije 2026, pa znašajo manj kot 0,1 % BDP. Po ocenah Komisije bi fiskalni stroški teh ukrepov, če bi ostali v veljavi do konca leta 2026, v letu 2026 ostali pod 0,1 % BDP.
- (16) Po izračunih Komisije so se očiščeni odhodki v Franciji leta 2025 povečali za 0,7 % in kumulativno za 4,0 % v letih 2024 in 2025. Rast očiščenih odhodkov v letu 2025 je nižja od priporočene najvišje stopnje rasti. Ob upoštevanju let 2024 in 2025 skupaj je kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov prav tako pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti.
- (17) Po izračunih Komisije naj bi se očiščeni odhodki v Franciji povečali za 1,4 % v letu 2026 ter kumulativno za 5,4 % v letih 2024, 2025 in 2026. Predvidena rast očiščenih odhodkov v letu 2026 je nad priporočeno najvišjo stopnjo rasti, kar na letni ravni ustreza odstopanju v višini 0,1 % BDP. Ob upoštevanju let 2024, 2025 in 2026 skupaj je predvidena kumulativna stopnja rasti očiščenih odhodkov pod priporočeno najvišjo stopnjo rasti.
- (18) V priporočilu o potrditvi srednjeročnega načrta Francije je določen sklop reform in naložb, na katerih temelji podaljšanje prilagoditvenega obdobja, skupaj s časovnim okvirom za njihovo izvajanje. Komisija ob upoštevanju informacij, ki jih je Francija predložila v svojem letnem poročilu o napredku, ugotavlja, da se zdi, da izvajanje ključnih korakov teh reform in naložb, ki bi jih bilo treba dokončati do 30. aprila 2026, na splošno poteka po načrtu. Vendar pa je preoblikovanje oprostitev plačila prispevkov za socialno varnost v zvezi z minimalno plačo prineslo manjše prihranke, kot je bilo obljubljen. Komisija meni, da Francija na splošno zadovoljivo izpolnjuje svoje zaveze. Kar zadeva prihodnost, je izvajanje pokojninske reforme iz leta 2023 začasno ustavljeno do januarja 2028¹⁵.

¹³ Eurostat, javnofinančni odhodki po klasifikaciji funkcij države (COFOG).

¹⁴ To izkazuje stanje na presečni datum pomladanske napovedi Komisije 2026 (4. maj 2026).

¹⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropski centralni banki, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki – Evropski semester 2026 – pomladanski sveženj (COM(2026) 200 final).

- (19) Francija se še naprej sooča z visokimi tveganji za vzdržnost javnih financ v srednjeročnem obdobju in srednjimi tveganji za vzdržnost v dolgoročnem obdobju. Za spodbujanje potencialne rasti in zmanjšanje javnega dolga, da se zagotovi njegova vzdržnost, je potrebna celovita in dosledna fiskalna strategija tako na strani prihodkov kot na strani odhodkov. Javnofinančni odhodki Francije so v letu 2025 s 57,2 % BDP ostali drugi najvišji v EU in za 7,7 odstotne točke nad povprečjem EU. V pomladanski napovedi Komisije 2026 je predvideno, da bo ta vrzel leta 2026 ostala približno 7 odstotnih točk. Trajno visoki javnofinančni odhodki Francije vzbujajo pomisleke glede učinkovitosti, hkrati pa zahtevajo tudi visoko skupno davčno obremenitev, kar posledično zmanjšuje gospodarsko učinkovitost. Zato trajna fiskalna konsolidacija v Franciji zahteva odločno ukrepanje na področju javnofinančnih odhodkov, in sicer v zvezi z njeno ravno, sestavo in splošno učinkovitostjo. Za to so potrebne okrepljene zaveze glede prihrankov v primerjavi s tistimi iz francoskega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta. Dosledna in učinkovita strategija za trajno zmanjšanje javnofinančnih odhodkov ob hkratnem izboljšanju njene kakovosti mora sistematično temeljiti na ambicioznih in celovitih pregledih porabe, ki so v središču proračunskega postopka in skladni s srednjeročnimi prednostnimi nalogami. To ne bi le prispevalo k fiskalni konsolidaciji, temveč bi tudi povečalo potencial Francije za rast, saj bi prispevalo k usmerjanju javnih sredstev v ukrepe, ki bolj spodbujajo rast.
- (20) Javnofinančni odhodki za pokojnine so bili v Franciji leta 2023 s 14,6 % BDP razmeroma visoki. Po poročilu o staranju prebivalstva iz leta 2024 naj bi se koeficient starostne odvisnosti starih v prihodnjih desetletjih znatno povečal, in sicer z 38,2 % leta 2022 na 53,2 % leta 2050 in 57,8 % leta 2070. Dejanska upokojitvena starost pa je nizka, saj je leta 2022 znašala 62,2 leta. Med drugim je pokojninska reforma iz leta 2023 prispevala k izboljšanju vzdržnosti javnih financ s pospešitvijo podaljševanja zahtevanega obdobja plačevanja prispevkov za pridobitev polne pokojnine in s postopnim zviševanjem minimalne upokojitvene starosti, da bi se spodbudili zaposlenost in potencialna rast. Francija se je v svojem srednjeročnem fiskalno-strukturnem načrtu zavezala, da bo v obdobju 2026–2040 ohranila učinek pokojninske reforme iz leta 2023 na finančno vzdržnost sistema. Vendar je bila reforma decembra 2025 začasno ustavljena do januarja 2028. Ta začasna ustavitev pomeni poslabšanje salda sektorja država do sredine tridesetih let 21. stoletja in povečanje javnega dolga ter zmanjšanje pozitivnih učinkov reforme na trg dela, medtem ko prej navedeni izzivi še naprej ostajajo zelo pomembni.
- (21) Davčna obremenitev v Franciji ostaja precej višja od povprečja EU. Leta 2025 so davčni prihodki v Franciji znašali 44,3 % BDP, medtem ko je povprečje EU27 znašalo 39,9 % BDP, implicitna davčna stopnja za delo in davki na delo, ki jih plačujejo delodajalci, pa so bili prav tako med najvišjimi v EU. Davki na proizvodnjo, ki so še posebej škodljivi za rast, so bili leta 2024 s 4,4 % BDP prav tako precej nad povprečjem EU (2,4 % BDP), kar negativno vpliva na konkurenčnost. Natančneje, davki na izplačane plače in na plačilno listo ter na lastništvo ali uporabo zemljišč, zgradb ali drugih objektov so nad povprečjem EU. Davki na potrošnjo pa so razmeroma nizki, kljub temu, da so manj izkrivljajoči. Hkrati številni davčni izdatki na fiskalnem in socialnem področju povečujejo zapletenost davčnega sistema, povzročajo znatno izgubo učinkovitosti pri razporejanju virov in pomenijo veliko proračunsko breme (leta 2025 skoraj 6 % BDP). Za bolj rasti prijazno davčno mešanico bi bila potrebna celovita fiskalna strategija, ki bi bila usmerjena v povečanje potencialne rasti in splošne učinkovitosti davčnega sistema ter bi podpirala fiskalno konsolidacijo. Zmanjšanje davčne obremenitve dela (vključno s prispevki za socialno varnost) in produktivnega kapitala ob hkratnem zvišanju davkov na potrošnjo, vključno z

okoljskimi davki, bi lahko prispevalo k zmanjšanju gospodarskega izkrivljanja ter podpiranju konkurenčnosti in rasti. Poleg tega bi zmanjšanje in racionalizacija davčnih izdatkov na fiskalnem in socialnem področju prispevala k razširitvi davčnih osnov in tako pomagala preprečiti zvišanje zakonsko določenih davčnih stopenj.

- (22) Raven upravne zapletenosti v Franciji je visoka. Soobstoj številnih upravnih ravni pomeni zapletena finančna razmerja med različnimi ravni upravljanja ter prekrivajoče se pristojnosti. To povzroča odvečne stroške usklajevanja, ne da bi se s tem nujno izboljšala kakovost zagotovljenih javnih storitev. Zmanjšanje upravne zapletenosti ter pojasnitev pristojnosti in finančnih odgovornosti na različnih ravneh upravljanja bi pripomogla k učinkovitemu usmerjanju odhodkov in prihodkov v skladu s proračunskimi zavezami. S tem bi se povečali splošna učinkovitost in kakovost javnofinančnih odhodkov ter hkrati podprla fiskalna konsolidacija.
- (23) Še vedno obstajajo regionalne razlike pri javnih storitvah, kot so zdravstveno varstvo (zlasti na območjih s slabo zdravstveno pokritostjo), izobraževanje, mobilnost in stanovanja, pri čemer se podeželska območja soočajo s posebnimi izzivi pri dostopu do bistvenih storitev. V najbolj oddaljenih regijah Francije slabo prostorsko načrtovanje in omejene upravne zmogljivosti dodatno ovirajo učinkovito izvajanje politik in javne naložbe.
- (24) Sistematično, smiselno in pravočasno vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev, civilne družbe in drugih ustreznih deležnikov ostaja bistveno, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za uspešno izvajanje instrumentov Unije za financiranje ter tudi v okviru evropskega semestra.
- (25) Pri izvajanju programov kohezijske politike, ki vključuje podporo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) in Evropskega socialnega sklada plus (ESS+), je Francija nad povprečnim izvajanjem na ravni EU, tako z vidika izbire projektov kot z vidika plačil. Pomembno je ohraniti sedanji zagon in čim bolj povečati učinek naložb na terenu. Francija že sprejema ukrepe v okviru svojih programov kohezijske politike za spodbujanje konkurenčnosti in rasti. Vendar pri nekaterih programih v najbolj oddaljenih regijah še vedno obstajajo izzivi pri izvajanju in težave pri doseganju njihovih ciljev. Hkrati mora Francija pospešiti izvajanje Sklada za pravični prehod, saj morajo biti sredstva izplačana do konca leta 2026. Bistveno je zagotoviti, da se nove naložbe, ki jih je Francija opredelila v svojem vmesnem pregledu skladov kohezijske politike, zlasti tiste, povezane s petimi prednostnimi nalogami, opredeljenimi v uredbi o vmesnem pregledu¹⁶, hitro in učinkovito izvedejo.
- (26) Poleg zgoraj opisanih izzivov se Francija srečuje tudi z izzivi, povezanimi z upravnim in regulativnim bremenom, intenzivnostjo raziskav in razvoja v podjetjih, zagotavljanjem podpore prelomnim inovacijam, učinkovitostjo sodelovanja med podjetji in akademskimi krogi, digitalizacijo malih in srednjih podjetij (MSP), razogljičenjem prometa in stavb, uvajanjem obnovljivih virov energije in povezanimi naložbami v elektroenergetsko omrežje in shranjevanje ter elektrifikacijo končne rabe, kakovostjo in pomanjkanjem vode, pomanjkanjem spretnosti, položajem mladih na trgu dela, izobraževalnim sistemom, učiteljskim poklicem ter revščino zaposlenih in otrok.

¹⁶ Uredba (EU) 2025/1914 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. septembra 2025 o spremembi uredb (EU) 2021/1058 in (EU) 2021/1056 glede posebnih ukrepov za obravnavanje strateških izzivov v okviru vmesnega pregleda.

- (27) Kot je določeno v kompasu za konkurenčnost, si morajo vse institucije EU ter nacionalne in lokalne institucije močno prizadevati za sprejetje enostavnejših pravil in pospešitev upravnih postopkov. Francija mora za zmanjšanje upravnega bremena sprejeti dodatne ukrepe. To bi pomenilo tudi večjo razpoložljivost digitalnih javnih storitev za državljane in podjetja, saj njihovo zagotavljanje stagnira in ostaja pod povprečjem EU. Sredi aprila 2026 je bil sprejet zakon o poenostavitvi gospodarskega življenja. Zakon uvaja „preizkus podjetij“ ter poseben organ, tj. svet za poenostavitev, ki združuje predstavnike podjetij, za preizkušanje novih in spremenjenih pravil. S svetom za poenostavitev se je mogoče posvetovati tudi glede obstoječih pravil. Zakon pod določenimi pogoji olajšuje vzpostavitev industrijskih in infrastrukturnih projektov ter podatkovnih centrov in olajšuje projekte energetskega prehoda. Podjetjem olajšuje tudi dostop do javnih naročil. Precejšen in naraščajoč delež podjetij v Franciji je menil, da predpisi na področju trga dela in poslovni predpisi pomenijo veliko oviro za naložbe¹⁷. Postopki v zvezi z ustavitvijo plačil, prenehanjem dejavnosti in sodnimi postopki se štejejo za najbolj zapletene za izvajanje. Čeprav zakon o poenostavitvi olajšuje prenose podjetij, ne obravnava postopkov prenehanja dejavnosti.
- (28) Regulativne omejitve za domača podjetja v Franciji za več poklicev ostajajo višje kot v primerljivih državah, v trgovini na drobno pa so med najvišjimi v EU. S pregledom obveznih lokalnih izpitov za tuje strokovnjake, znižanjem obveznih najnižjih pristojbin in ponudbo alternativ obveznemu članstvu v poklicnem organu bi se lahko bolje podprla rast novih inovativnih podjetij in zmanjšali stroški vmesnih vložkov. Sprostitev omejitev za maloprodajo, kot so zahteve za registracijo, dovoljenja in omejitve poslovanja, bi lahko pripomogla k izboljšanju poslovanja in koristila potrošnikom s konkurenčnimi cenami in širšo izbiro proizvodov. Poenostavitev regulativnega okolja za gradbeni sektor, vključno s predpisi o rabi zemljišč in izdajanjem dovoljenj, bi lahko prispevala k odpravi omejitev ponudbe stanovanj. Nacionalna pravila o pakiranju in označevanju trgovini z blagom nalagajo breme zagotavljanja skladnosti. V skladu z oceno Komisije in OECD so regulativne omejitve za čezmejno trgovino s storitvami znotraj EGP v Franciji med najvišjimi v EU, zlasti na področju arhitekture, pravnih storitev, računovodstva, distribucijskih storitev, zračnega prevoza, železniškega tovornega prometa in cestnega tovornega prometa. Boljši pogoji za dostop do trga, preglednejši postopki izdaje dovoljenj in manjše ovire za gibanje oseb, podprti s prizadevanji za zmanjšanje motenj v digitalni trgovini, bi Franciji lahko omogočili izkoriščanje povečanja produktivnosti in konkurenčnosti.
- (29) Čeprav je delež javne podpore za raziskave in razvoj v podjetjih v Franciji med največjimi v EU, zasebne naložbe v raziskave in razvoj stagnirajo in so leta 2024 ostale nekoliko pod povprečjem EU. Glavni mehanizem, davčni dobropis za raziskave, naj bi se leta 2026 povečal na 8,0 milijarde EUR (0,3 % BDP)¹⁸. Ocena, ki jo je

¹⁷ 27 % oziroma 26 % za predpise na področju trga dela oziroma poslovne predpise leta 2025, v primerjavi z 20 % oziroma 19 % leta 2024. Na splošno je približno 60 % podjetij v Franciji leta 2025 menilo, da navedeni predpisi ovirajo naložbe. Raziskavi EIB o naložbah za leti 2025 in 2024.

¹⁸ OECD (2020), *How effective are R&D tax incentives? New evidence from the OECD microBeRD Project* (Kako učinkovite so davčne spodbude za raziskave in razvoj? Novi dokazi na podlagi projekta OECD microBeRD), Direktorat za znanost, tehnologijo in inovacije, politično sporočilo, OECD, Pariz. Conseil d'analyse économique (svet za ekonomske analize) (2022), Focus št. 090–2022, *Renforcer l'impact du Crédit d'impôt recherche* (Povečanje učinka davčnega dobropisa za raziskave), Philippe Aghion, Nicolas Chanut in Xavier Jaravel. Bunel, S., in Sicsic, M. (2024), *Les incitations fiscales à la recherche et développement et à l'innovation: état des lieux, effets et alternatives* (Davčne spodbude za raziskave in razvoj ter inovacije: stanje, učinki in alternative), delovni dokument Sciences Po LIEPP št. 163.

leta 2021 izvedla nacionalna komisija za vrednotenje inovacijskih politik, je pokazala, da shema ni imela pomembnih učinkov na večja podjetja, čeprav jim je bila dodeljena polovica podpore. Boljše usmerjanje pomoči v inovativna MSP, podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo in zagonska podjetja ter olajšanje njihove uporabe sheme bi lahko spodbudilo raziskave in razvoj, saj so ta podjetja bolj finančno omejena. Z znižanjem praga upravičenih stroškov v okviru davčnega dobropisa za raziskave in povečanje ugodnosti za manjša in mlajša inovativna podjetja bi se lahko povečala učinkovitost sheme pri povečevanju intenzivnosti raziskav in razvoja s povečanjem učinkov dodatnosti.

- (30) Ciljno usmerjena podpora inovacijam, kot je zagotovljena z naložbenim načrtom France 2030, običajno spodbuja povečanje naložb v neopredmetena sredstva, tudi v intelektualno lastnino, kar vodi k večji produktivnosti in konkurenčnosti¹⁹. Ocena načrta France 2030 iz leta 2023 kaže na pomemben vpliv na BDP in zaposlenost, čeprav bi bila lahko koristna racionalizacija podpore. Vendar Francija pospešuje postopno opuščanje načrta France 2030 in nič ne kaže na naložbeni načrt, ki bi ga nasledil. Z uvedbo večletnega programa strateških naložb, ki bi bil usmerjen v prelomne inovacije in bi zajemal celoten cikel raziskav in inovacij, z izboljšanim upravljanjem v skladu s spoznanji, pridobljenimi iz načrta France 2030²⁰, bi se lahko pospešilo uvajanje novih tehnologij ter podprle industrijska suverenost v ključnih strateških sektorjih, gospodarska varnost in dolgoročna rast.
- (31) Francoska podjetja v razširitveni fazi se še naprej soočajo z veliko vrzeljo v financiranju. Francosko podjetje v povprečju v desetih letih od ustanovitve zbere le 60 % toliko kapitala kot primerljivo podjetje v Združenih državah²¹. Ker so podjetja v razširitveni fazi produktivnejša in inovativnejša od drugih podjetij, bi se z odpravo vrzeli v financiranju inovacij ter povečanjem naložb v tvegani in zasebni kapital izboljšale možnosti Francije za rast. To je mogoče doseči z nadaljnjim izkoriščanjem sredstev institucionalnih vlagateljev, tudi v okviru pobude Tibi, mobilizacijo naložb malih vlagateljev in nenazadnje z olajšanjem dostopa do trgov prvih javnih ponudb²². V širšem smislu bi bilo mogoče ekosistem prihrankov in naložb v Franciji okrepiti v korist gospodarstva s povečanjem deleža institucionalnih vlagateljev, kot so

¹⁹ Roth, F., in Thum, A. E. (2013). *Intangible capital and labor productivity growth: Panel evidence for the EU from 1998-2005* (Neopredmeteni kapital in rast produktivnosti dela: dokazi na podlagi panelnih podatkov za EU iz obdobja 1998–2005), *Review of Income and Wealth*, 59(3), 486e508, <https://doi.org/10.1111/roiw.12009>; Dimas, P., D. Stamopoulos in A. Tsakanikas (2022), *Intangibles and Participation in Global Value Chains in the EU: Evidence from the GLOBALINTO Input-Output Intangibles Database* (Neopredmetena sredstva in sodelovanje v svetovnih vrednostnih verigah v EU: vhodno-izhodna podatkovna zbirka neopredmetenih sredstev GLOBALINTO), *Economic and Business Review*.

²⁰ Cour de comptes (računsko sodišče) (2024), *10 ans de politiques publiques en faveur de l'industrie* (Deset let javnih politik v podporo industriji), str. 86–87; *le Comité de surveillance des investissements d'avenir* (2026), *France 2030 : un déploiement massif et rapide à pérenniser, un impact à renforcer* (France 2030: obsežno in hitro izvajanje, ki ga je treba trajno utrditi, ter vpliv, ki ga je treba okrepiti), [2ce0410dc4f9499917f929e71c6f716395ef68aa.pdf](https://ce0410dc4f9499917f929e71c6f716395ef68aa.pdf).

²¹ Fratto, C., Gatti, M., Kivernyk, A., Sinnott, E., in van der Wielen, W. (2024). *The scale-up gap: Financial market constraints holding back innovative firms in the European Union* (Vrzel na področju širitve podjetij: omejitve na finančnih trgih, ki zavirajo inovativna podjetja v Evropski uniji), Evropska investicijska banka, <https://doi.org/10.2867/382579>.

²² Glede na rezultate raziskave EIF o lastniškem kapitalu iz leta 2025 (eif-equity-survey-2025.pdf) je skoraj polovica komplementarjev, ki upravljajo sklade tveganega kapitala v Evropi, trge prvih javnih ponudb navedla kot veliko oviro za širitev. Druge, še pomembnejše ovire izhajajo iz razdrobljenosti trgov, dostopa do kapitala in manjše pripravljenosti vlagateljev za prevzemanje tveganja.

pokojninski skladi in zavarovalnice, v lastniškem kapitalu, ter s spodbujanjem naložb v lastniški kapital malih vlagateljev, zlasti prek *Plan d'Epargne en Actions* (PEA).

- (32) Tesnejše povezave med znanostjo in podjetji so ključne za ustvarjanje inovacij. V Franciji je bil za podporo takemu sodelovanju uveden širok nabor subjektov²³ in instrumentov. Kot je leta 2024 poudaril generalni inšpektorat za finance *Inspection générale des finances*²⁴, pa zapletenost francoskega ekosistema za prenos tehnologije in izkoriščanje raziskav pomeni veliko oviro. Leta 2025 se je začel pregled modela upravljanja in financiranja podjetij za pospeševanje prenosa tehnologije (SATT) in širše njihove vloge pri izboljšanju prenosa tehnologije na lokalni ravni, da bi se do leta 2027 vzpostavila nova organizacijska ureditev. Za izboljšanje rezultatov inovacij je treba povečati učinkovitost ekosistemov za prenos znanja in tehnologije. To je mogoče doseči z osredotočanjem na konkretne rezultate, kot so znatno povečanje števila prijav patentov, varstvo intelektualne lastnine in ustanavljanje podjetij. Poenostavitev ekosistemov, na primer z racionalizacijo vlog obstoječih subjektov ali spodbujanjem sodelovanja med njimi, bi prav tako lahko vodila k boljšim rezultatom.
- (33) Francija kljub napredku na področju digitalizacije MSP in uvajanja naprednih digitalnih tehnologij še vedno ostaja pod povprečjem EU. Ključna ozka grla pri digitalizaciji MSP vključujejo pomanjkanje strokovnega znanja in spretnosti, pomisleke glede kibernetike varnosti ter finančne omejitve, zlasti zaradi nejasne donosnosti naložb. Počasno uvajanje digitalnih tehnologij, zlasti v MSP, je eden od dejavnikov, ki zavirajo rast produktivnosti in konkurenčnost v Franciji. Pospešitev digitalizacije MSP je ključna za doseganje digitalnih ciljev EU do leta 2030, v skladu s katerimi bi moralo več kot 90 % MSP v Evropski uniji do leta 2030 doseči vsaj osnovno raven digitalne intenzivnosti. Mreža France Num ostaja glavno javno orodje za podporo osnovni digitalizaciji MSP in deluje predvsem kot mreža deležnikov, vključenih v digitalno preobrazbo. Novi načrt *Osez l'IA* je namenjen širjenju tehnologij umetne inteligence v velikih podjetjih in MSP, s čimer prispeva k digitalizaciji. Vendar ni niti namenjen MSP niti osredotočen na osnovno digitalizacijo.
- (34) Upočasnitev razogljichenja, opažena leta 2024, se je nadaljevala tudi leta 2025. Vsi sektorji zaostajajo pri doseganju ciljev za leto 2030, določenih v tretji nizkoogljični strategiji Francije, pri čemer so največja odstopanja v stavbnem in prometnem sektorju, dodatno pa jih povečuje zmanjševanje naravnih ponorov ogljika, ki izravnavajo emisije toplogrednih plinov. Promet ostaja glavni vir emisij toplogrednih plinov v Franciji. Pospešitev razogljichenja cestnega prometa je bistvena za doseganje ciljev glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov. Tovorni promet v Franciji še vedno pretežno temelji na cestnem prevozu. Da bi Francija podprla prehod s cestnega na železniški promet ter promet po celinskih plovnihih poteh, mora dokončati vseevropsko prometno omrežje, da bi povečala zmogljivost in gostoto omrežja ter zagotovila ustrezne naložbe v železniško infrastrukturo. Velik potencial za razogljichenje, ki bi ga bilo mogoče nadalje izkoristiti z izboljšanjem kakovosti omrežij

²³ Kot so podjetja za pospeševanje prenosa tehnologije (*Sociétés d'accélération du transfert de technologies*, SATT), inštituti za tehnološke raziskave (*Instituts de Recherche Technologique*) in univerzitetni bolnišnični inštituti (*Instituts Hopitalo-Universitaires*).

²⁴ Odbor za spremljanje naložb za prihodnost. Ocena prvega vala naložbenega programa za prihodnost (PIA, 2009–2019), november 2019, *Le PIA, un outil à préserver, une ambition à refonder* (PIA – orodje, ki ga je treba ohraniti, in ambicija, ki jo je treba prenoviti); Cour des comptes (računsko sodišče) (2018), *Les outils du PIA consacrés à la valorisation de la recherche publique* (Instrumenti PIA, namenjeni valorizaciji javnih raziskav); *Inspection générale des finances* (2024), *Évaluation des dispositifs Carnot* (Ocena programov Carnot).

celinskih plovni poti, interoperabilnosti rečnih informacijskih storitev, razpoložljivosti podatkov in gostote terminalov, imajo tudi celinske plovne poti. Francija bi lahko dodatno spodbudila uporabo nizkoemisijskih vozil tako, da bi odvracala od nakupa vozil z motorjem z notranjim zgorevanjem, električna težka vozila oprostila cestnin na hitrih cestah ter v cestnine vključila zunanje stroške emisij CO₂ iz konvencionalnih težkih vozil.

- (35) Končna poraba energije v sektorju stanovanjskih in terciarnih stavb od leta 2015 večinoma stagnira in se je leta 2024 povečala za 1 %, emisije toplogrednih plinov pa so se leta 2025 po najnovejših razpoložljivih ocenah organizacije Citepa zmanjšale za samo 1,5 % (v primerjavi z -0,7 % leta 2024). Francija še vedno zaostaja pri doseganju svojega tretjega ogljičnega proračuna za ta sektor²⁵. Število energetskih prenov se je po podatkih francoske nacionalne agencije za stanovanja zmanjšalo za 10 %, kar kaže na ponavljajoče se spremembe s prekinitvami v shemi MaPrimeRenov. Ta nestabilnost – zaradi prekinitev ter sprememb vrst del, upravičenih do podpore, in dohodkovnih pogojev za dostop do financiranja – je oslabil zagon, zmanjšala predvidljivost za gospodinjstva in sektor ter upočasnila uvajanje toplotnih črpalk. Prehod na potrdila o prihrankih energije bi se lahko prav tako izkazal za manj učinkovitega, kot je poudarilo francosko računsko sodišče²⁶, ki je shemo ocenilo kot preveč zapleteno in drago ter problematično z vidika pravičnosti. Francija mora zato okrepiti prizadevanja za doseg cilja glede emisij iz stavb do leta 2030 iz tretjega osnutka nizkoogljične strategije (SNBC-3), zlasti s poenostavitvijo shem in zagotavljanjem stabilne, predvidljive podpore. To vključuje dajanje prednosti ambicioznim prenovam (tj. prenovam, s katerimi se doseže vsaj 30 % prihrankov energije) ter osredotočanje na ranljiva gospodinjstva.
- (36) Francija je svoj pravno zavezujoči cilj glede energije iz obnovljivih virov za leto 2020 dosegla leta 2024, pri čemer je delež obnovljivih virov v končni porabi energije znašal 23,2 % – štiri leta pozneje od predvidenega roka. Še vedno ne dosega okvirnega prispevka²⁷ k cilju EU za leto 2030, ki znaša 42,5 %. Po več letih posvetovanj je bil tretji večletni energetski program (PPE-3) februarja 2026 končno sprejet, kar je prispevalo k jasnejšemu političnemu okviru in večji predvidljivosti za naložbe. Za doseg nacionalnih ciljev za leti 2030 in 2035 ter ponovno vzpostavitev zaupanja investitorjev in nosilcev projektov bo potrebno polno izvajanje zakona o pospeševanju proizvodnje energije iz obnovljivih virov iz leta 2023²⁸, reforme, vključene v francoski načrt za okrepanje in odpornost ter srednjeročni fiskalno-strukturni načrt, da bi se podprlo podaljšanje obdobja fiskalne prilagoditve. Še vedno je treba odpraviti ključne ovire, zlasti počasne in zapletene postopke izdaje dovoljenj, povezane z neobstojem sistema „vse na enem mestu“. Nazadnje bosta za uresničitev francoskih ambicij glede energije iz obnovljivih virov ter podporo povečanju obsega domačih in evropskih vrednostnih verig čistih tehnologij v strateških sektorjih bistvena hitro objavljanje

²⁵ Francija je s 56 MtCO₂e pod ravno svojega tretjega ogljičnega proračuna za ta sektor, ki za obdobje 2024–2028 v povprečju znaša 52 MtCO₂e.

²⁶ Cour des Comptes (računsko sodišče), 2024, [*Les certificats d'économies d'énergie, communication à la commission des finances, de l'économie générale et du contrôle budgétaire de l'Assemblée nationale*](#) (Potrdila o prihrankih energije, poročilo odboru za finance, splošno gospodarstvo in proračunski nadzor francoske narodne skupščine).

²⁷ Formula iz Priloge 2 k uredbi o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov kaže, da bi moral francoski cilj do leta 2030 znašati 44 %.

²⁸ Približno četrtnina zahtevanih izvedbenih aktov še vedno ni sprejeta, „območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije“ pa je določilo le 16 000 občin.

razpisov za vse tehnologije skupaj z večjo regionalizacijo energetskega načrtovanja, zlasti v najbolj oddaljenih regijah s posebnimi omejitvami.

- (37) Vse večje omejevanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov skupaj z naraščajočim številom primerov negativnih cen poudarja potrebo po nadaljnjem razvoju prožnosti na strani povpraševanja in skladiščnih zmogljivosti, vključno s shranjevanjem toplote. Čeprav je bil dosežen določen napredek, tudi z dodatnimi baterijskimi zmogljivostmi, nameščenimi leta 2025, so za vključitev vse večjih količin električne energije iz obnovljivih virov in zagotovitev zanesljivosti oskrbe potrebna nadaljnja prizadevanja. To poudarja tudi potrebo po okrepitevi nacionalnega in čezmejnega omrežja. Operaterja elektroenergetskega sistema (RTE²⁹ in Enedis) sta se zavezala znatnim naložbam za razširitev in posodobitev prenosnih in distribucijskih omrežij. Vendar pa je izvajanje kljub temu, da Francija na splošno napreduje pri izpolnjevanju predvidenih potreb po naložbah v infrastrukturo, še vedno odvisno od zadostnih proizvodnih in človeških zmogljivosti, vključno z usposobljeno delovno silo ter proizvodnjo in dobavo kablov. V primerjavi s tem napredek pri čezmejnih projektih ostaja omejen: raven elektroenergetske medsebojne povezanosti je v Franciji leta 2025 dosegla 5,44 %, kar je precej pod ciljem EU za leto 2030, ki znaša 15 %. Čeprav je Francija medsebojno povezana s sosednjimi državami in novi projekti že potekajo, se zamude nadaljujejo, ključni projekti, kot je medsebojna povezava prek Pirenejev, pa kljub statusu projektov skupnega interesa niso v celoti upoštevani v sedanjem načrtovanju. Krepitev zmogljivosti čezmejnih povezav ostaja bistvena za kratkoročno upravljanje presežne proizvodnje električne energije, večje povezovanje trgov EU, prožnost sistema in širitev uvajanja obnovljivih virov energije, zlasti na Iberskem polotoku.
- (38) Nedavno povečanje ponudbe in razpoložljivosti čiste električne energije (zaradi večje razpoložljivosti jedrskih objektov in hitrejšega uvajanja sončne energije) je skupaj s pomanjkanjem prožnosti v elektroenergetskem sistemu prispevalo k pogostejšim uram z negativnimi cenami, večji nestanovitnosti cen, večjemu omejevanju proizvodnje energije iz obnovljivih virov ter večji potrebi po prilagajanju proizvodnje jedrskih elektrarn. Francija ima mešanico virov električne energije, ki so večinoma nefosilni, in je imela leta 2025 tretje najnižje veleprodajne cene električne energije v EU, zaradi česar je čista električna energija gospodarsko privlačen nosilec razogljičenja. Vendar velik potencial za elektrifikacijo ostaja neizkoriščen in krepi trenutno dinamiko presežne ponudbe: delež električne energije v končni porabi energije v Franciji je nad povprečjem EU, vendar v zadnjem desetletju stagnira in se je po podatkih francoskega oddelka za statistične podatke in študije (SDES) le zmerno povečal, in sicer z 20 % leta 1990 na 26 % leta 2024. Leta 2024 je električna energija predstavljala 35,4 % oziroma 35,7 % končne porabe gospodinjstev in industrije, medtem ko je njen delež v prometu ostal nizek, in sicer 2,5 %. Medtem vse večje omejevanje energije iz obnovljivih virov že omejuje vključevanje obnovljivih virov energije, kar bo postajalo vse večji problem zaradi pričakovanega zmanjšanja jedrske proizvodnje do leta 2050 in tveganja dodatnih nenačrtovanih vzdrževalnih del v obstoječih jedrskih elektrarnah. Zato bi nadaljnji napredek pri elektrifikaciji v vseh sektorjih prispeval k stroškovno učinkovitemu razogljičenju gospodarstva, ustvaril dodatne možnosti za uporabo

²⁹ Francoski regulativni organ je februarja 2026 odobril obsežen naložbeni načrt operaterja RTE za obdobje do leta 2024 v vrednosti 100 milijard EUR: [Examen du schéma décennal de développement du réseau de RTE élaboré en 2025](#) (Pregled desetletnega razvojnega načrta operaterja RTE, pripravljenega leta 2025) | CRE.

nizkoogljične proizvodnje električne energije ter podprl gospodarsko upravičenost uvajanja obnovljivih virov energije in rešitev za zagotavljanje prožnosti. To bi bilo mogoče doseči z izvajanjem programa elektrifikacije končne rabe z ambicioznimi cilji za sektorje z visokimi emisijami, kot so promet, ogrevanje in hlajenje stavb ter industrija.

- (39) Pomanjkanje vode vse bolj omejuje gospodarsko dejavnost, saj je 24–26 % francoske bruto proizvodnje izpostavljene tveganjem, povezanim s površinskimi vodami, stroški, povezani s sušo, pa so leta 2022 preseгли 5 milijard EUR. Vpliv pomanjkanja vode je medsektorski in v večini regij povzroča napetosti med vodno intenzivnimi sektorji, kot so energetika, kmetijstvo, industrija in turizem. Ti pritiski so še večji zaradi odvisnosti Francije od vode za proizvodnjo električne energije (hidroenergija in hlajenje jedrskih elektrarn), pri čemer so s tretjim nacionalnim načrtom za prilagajanje podnebnim spremembam (PNACC-3) priznana s tem povezana podnebna tveganja. Regionalne razlike te pritiske še povečujejo: območja za intenzivno kmetijstvo so prizadeta zaradi onesnaženosti z nitrati in pesticidi; mestne in industrijske regije se soočajo z velikim povpraševanjem, povezanim z različnimi onesnaževali (vključno s PFAS³⁰ in mikroplastiko). Dostop do pitne vode in sanitarnih storitev ostaja izziv zaradi znatne letne naložbene vrzeli v višini približno 4,6 milijarde EUR, zlasti v najbolj oddaljenih regijah, kljub ciljno usmerjenim naložbenim programom, kot je načrt za vodo za čezmorske departmaje (PEDOM). Treba je okrepiti nacionalno in lokalno upravljanje voda, da bi bilo mogoče bolje upravljati konkurenčne zahteve in reševati konflikte med sektorji ter hkrati odpraviti naložbene vrzeli v odporni vodni infrastrukturi, okrepiti spremljanje in preglednost kakovosti vode ter zaščititi kakovost vode pred kmetijskim in industrijskim onesnaževanjem, da bi se zmanjšal gospodarski vpliv pomanjkanja vode in poslabšanja kakovosti vode. Te izboljšave bi bilo treba vključiti v celostni pristop k prilagajanju podnebnim spremembam in odpornosti proti njim.
- (40) Svet je leta 2026 glede na ključno vlogo človeškega kapitala pri krepitvi konkurenčnosti in strateške avtonomije Unije priporočil, naj države članice sprejmejo ukrepe za nujno obravnavanje strukturnih izzivov na področjih spretnosti in izobraževanja, povezanih s človeškim kapitalom, ki ovirajo konkurenčnost. Specifična priporočila za državo za leto 2026, naslovljena na Francijo, lahko prispevajo k izvajanju priporočila Sveta o človeškem kapitalu v Uniji.
- (41) Stopnja zaposlenosti v Franciji kljub znatnemu izboljšanju ostaja nizka in še vedno obstajajo ovire za zaposlovanje, zlasti za mlade delavce. Kljub prizadevanjem za odpravo brezposelnosti mladih s programi, podprtimi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, kot sta „1 jeune, 1 solution“ in „Contrat d’engagement jeune“, se brezposelnost mladih (19,7 % leta 2025) in delež mladih, ki niso zaposleni, se ne izboljšujejo ali usposabljujejo (12,7 % leta 2025), povečujeta. Zaposlitvenih možnosti za mlade še posebej primanjkuje v najbolj oddaljenih regijah, na podeželskih območjih, na obrobjih mest in na ozemljih v procesu industrijske tranzicije. Omejen dostop do cenovno dostopnih stanovanj in prevoza dodatno ovira vključevanje na trg dela, pri čemer so ti izzivi v najbolj oddaljenih regijah še posebej izraziti. Z odpravo teh ovir, zlasti z izboljšanjem ciljne usmerjenosti, usklajenosti in prepoznavnosti obstoječih programov podpore, izboljšanjem dostopa do stanovanj in možnosti mobilnosti ter boljšim usklajevanjem izobraževanja in usposabljanja s potrebami

³⁰ Per- in polifluoroalkilne snovi (tj. sintetične „večne kemikalije“).

delodajalcev, bi se lahko izboljšalo vključevanje na trg dela, zlasti mladih, in zmanjšalo pomanjkanje delovne sile.

- (42) Francoski trg dela se sooča tudi z neskladjem med ponudbo spretnosti in povpraševanjem po njih, zlasti v ključnih sektorjih, kot so predelovalna industrija, gradbeništvo ter socialni in zdravstveni sektor, kjer še vedno obstajajo težave pri zaposlovanju. Francija ob podpori mehanizma za okrevanje in odpornost ter ESS+ vlaga v izpopolnjevanje in preusposabljanje delavcev, zaradi česar se je nekoliko povečalo število odraslih, udeleženih v usposabljanju (49,2 % leta 2022 v primerjavi z 48,4 % leta 2016). Vendar napredek pri doseganju cilja 65 % do leta 2030 ostaja počasen, zlasti med nizko usposobljenimi in starejšimi delavci. Še vedno sta potrebna boljše usklajevanje usposabljanja s potrebami trga dela in večja podpora ranljivim skupinam, zlasti ker bi se z zmanjšanjem financiranja vajeništva in usposabljanja³¹ lahko zmanjšala udeležba. Pomanjkanje usposobljene delovne sile, zlasti na področju STEM (naravoslovje, tehnologija, inženirstvo in matematika), omejuje sposobnost Francije, da zadosti naraščajočemu povpraševanju v tehnološko intenzivnih sektorjih. Zlasti strokovnjaki za IKT in industrijski inženirji spadajo med poklice z najugodnejšimi napovedmi rasti, vendar obstaja tveganje, da bo zaradi pomanjkanja teh spretnosti skoraj eno od štirih delovnih mest ostalo nezasedeno. Vpis na študij na področju STEM se zmanjšuje in ostaja pod povprečjem EU. Prizadevanja za povečanje vpisa na področju STEM v višjem sekundarnem in terciarnem izobraževanju, skupaj z zgodnjim ukrepanjem za učeče se z velikim potencialom ter okrepitevijo stalnega usposabljanja učiteljev na področju STEM, bi pripomogla k odpravi vrzeli v spretnostih na področju STEM v ključnih panogah.
- (43) Za francoski izobraževalni sistem je značilno slabšanje dosežkov pri temeljnih spretnostih in na področju STEM³². Čeprav so rezultati raziskave PISA blizu povprečja EU, se je delež 15-letnikov s slabimi dosežki pri naravoslovju, matematiki in branju povečal in presega cilj za leto 2030, ki znaša 15 %³³, zlasti pri matematiki, kjer se je zmanjšal tudi delež najuspešnejših učencev. Francija ima tudi eno največjih socialno-ekonomskih vrzeli v EU³⁴, pri čemer socialno-ekonomsko ozadje ostaja izrazit napovednik učnih izidov. Obstoječa podpora za učence s slabimi dosežki ostaja nezadostno ciljno usmerjena, saj 70 % prikrajšanih učencev ni zajetih v program pomoči „réseaux d'éducation prioritaire“ (mreža prednostnega izobraževanja). Širitev območij prednostnega izobraževanja, sprejetje prožnih meril za prikrajšane šole ter uporaba podatkov o ocenjevanju učencev za prilagajanje učnih metod bi lahko pripomogli k boljšemu obravnavanju individualnih potreb in izboljšanju uspešnosti učencev pri temeljnih spretnostih že od zgodnjega otroštva. Vendar zaradi pogostih sprememb politike ni bilo dovolj časa za izvajanje in ocenjevanje teh ukrepov, s čimer se je zmanjšala odgovornost učiteljske skupnosti in omejila učinkovitost reform.
- (44) Pri izboljšanju delovnih pogojev učiteljev in kakovosti njihovega usposabljanja še vedno obstajajo pomembni izzivi, kar zmanjšuje privlačnost poklica. Francija se sooča z zmanjševanjem nabora kandidatov za učiteljski poklic in vse večjim številom

³¹ Proračun za leto 2026, *Loi de finances 2026*.

³² *Trends in International Mathematics and Science Study 2023* (Mednarodna raziskava trendov znanja matematike in naravoslovja 2023 – TIMSS).

³³ Glede na raziskavo Programa mednarodne primerjave dosežkov učencev (PISA) za leto 2022 je 28,8 % 15-letnikov v Franciji doseglo slabše rezultate pri matematiki v primerjavi z 29,5 % v EU, 26,9 % jih je doseglo slabše rezultate pri branju v primerjavi s 26,2 % v EU, 23,8 % pa pri naravoslovju v primerjavi s 24,2 % v EU.

³⁴ OECD (2023). *PISA 2022 Results (Volume I)* (Rezultati raziskave PISA 2022 (zvezek I)).

prekinitev delovnega razmerja med zaposlenimi za nedoločen čas. Med ključnimi dejavniki, ki prispevajo k temu, so nezadostno plačilo glede na povprečje EU³⁵, slabi delovni pogoji, omejeno priznavanje poklicnih kvalifikacij in omejene možnosti za mobilnost^{36 37}. Poleg tega najnovejša raziskava TALIS kaže, da francoski učitelji poročajo o manjšem zadovoljstvu z začetnim izobraževanjem učiteljev in s stalnim strokovnim razvojem v primerjavi s kolegi v EU, pri čemer obstajajo kritične vrzeli v usposabljanju, zlasti na novih področjih, kot je vključevanje umetne inteligence. Vse večja odvisnost od učiteljev, zaposlenih za določen čas, ki imajo nižje ravni kvalifikacij in izkušenj ter slabši dostop do usposabljanja bi lahko vplivalo na kakovost poučevanja. Sprejeti so bili ukrepi za izboljšanje delovnih pogojev učiteljev, vključno z reformo začetnega izobraževanja učiteljev iz leta 2025, ki je že privedla do povečanja števila prijav na izpite, kar kaže na možno povečanje privlačnosti poklica. Vendar je v proračunu za leto 2026 predvidena ukinitve več kot 4 000 učiteljskih delovnih mest, kar je deloma utemeljeno z demografskim upadom, vendar hkrati omejuje možnosti za zmanjšanje števila učencev v razredih. Reforma stalnega strokovnega razvoja iz leta 2022 še ni prinesla bistvenih izboljšav glede obsega, dostopnosti ali kakovosti usposabljanja. Obstajajo možnosti za nadaljnje ukrepe za boljše usklajevanje začetnega in nadaljnega usposabljanja s spreminjajočimi se potrebami vseh učencev³⁸ ter za zagotovitev večje avtonomije učiteljem in šolam³⁹. Računsko sodišče zlasti opozarja, da imajo ravnateljji v praksi omejene možnosti za prilagajanje potrebam učencev in lokalnim razmeram⁴⁰.

- (45) Čeprav so se stopnje zaposlenosti zvišale, se je tveganje revščine in socialne izključenosti v zadnjih letih povečalo. Ključni dejavnik tega trenda je vse večja razširjenost revščine zaposlenih, ki se je v zadnjih letih močno povečala, zlasti med samozaposlenimi in gospodinjstvi z otroki. K temu povečanju prispeva več dejavnikov: neprostoVOLjno delo s krajšim delovnim časom in razdrobljene oblike zaposlitve zmanjšujejo skupno število opravljenih ur, medtem ko se je število samozaposlenih oseb brez zaposlenih (mikropodjetnikov in platformnih delavcev)⁴¹ z

³⁵ Plače učiteljev ustrezajo 82 % plače delavca s terciarno izobrazbo (povprečje EU: 85 %), le 26,6 % učiteljev pa je zadovoljnih s svojimi dohodki (povprečje EU: 37,3 %). OECD, 2025, *Education at a Glance* (Kratek pregled izobraževanja).

³⁶ France Stratégie, 2024, *Working in Public Service: The Challenge of Attractiveness* (Delo v javnem sektorju: izziv privlačnosti).

³⁷ Cour des comptes (računsko sodišče), *Devenir enseignant : la formation initiale et le recrutement des enseignants des premier et second degrés*, Rapport public thématique. (Postati učitelj: začetno usposabljanje in zaposlovanje osnovnošolskih in srednješolskih učiteljev, javno tematsko poročilo), 2023.

³⁸ *Éducation : comment mieux orienter la dépense publique*, Conseil d'analyse économique (Izobraževanje: kako bolje usmerjati javnofinančne odhodke, svet za ekonomske analize), 2025, na voljo na spletnem naslovu: [Éducation : comment mieux orienter la dépense publique](#) (Izobraževanje: kako bolje usmerjati javnofinančne odhodke).

³⁹ Lastra-Anadón, C., in S. Mukherjee (2019), *Cross-country evidence on the impact of central and school autonomy on education performance* (Meddržavni dokazi o vplivu avtonomije centralnih oblasti in šol na uspešnost izobraževanja), delovni dokumenti OECD o fiskalnem federalizmu, št. 26, OECD Publishing, Pariz, <https://doi.org/10.1787/c3d9b314-en>.

⁴⁰ Cour des comptes (računsko sodišče), *Mobiliser la communauté éducative autour du projet d'établissement*, Rapport public thématique (Mobilizacija izobraževalne skupnosti v podporo šolskem načrtu, javno tematsko poročilo), 2023.

⁴¹ *Rapport pour la France. GDPoweR – Récupération des données des travailleurs au service de la négociation et du suivi des accords collectifs dans l'économie des plateformes* (Poročilo za Francijo. GDPoweR – pridobivanje podatkov delavcev za potrebe pogajanj in spremljanja kolektivnih pogodb v platformnem gospodarstvu), 2025.

zelo nizkimi dohodki in omejeno avtonomijo povečalo. Poleg tega pasti nizkih plač in nezadosten dostop do usposabljanja ovirajo poklicno napredovanje, še vedno pa obstaja tudi zaskrbljenost glede delovnih pogojev, vključno z dolgim delovnim časom in velikim deležem nezgod pri delu s smrtnim izidom. Obravnavanje pasti nizkih plač in prekarnih zaposlitev, povečanje možnosti usposabljanja in izboljšanje delovnih pogojev ter varnosti in zdravja pri delu, tudi za platformne delavce, bi lahko prispevali k zmanjšanju revščine zaposlenih.

- (46) Delež otrok, izpostavljenih tveganju revščine in socialne izključenosti, je leta 2025 dosegel 27,5 %, kar je precej več kot pri preostalem prebivalstvu (20,8 %) in peti največji delež v EU. To povečanje je posledica iz več dejavnikov. Starši se soočajo s težavami pri zagotavljanju ustreznega dohodka iz dela, saj 9,2 % otrok živi v gospodinjstvih brez zaposlenih, kar je ena od najvišjih stopenj v EU. Poleg tega se je revščina zaposlenih močno povečala med gospodinjstvi z otroki, pri čemer so še posebej prizadete enostarševske družine, ki jih večinoma vodijo matere. Med zaposlenimi starši samohranilci jih je bilo leta 2025 tveganju revščine izpostavljenih 20 %, in sicer zaradi neprostoVOLjnega dela s krajšim delovnim časom in zamujenih poklicnih priložnosti, pogosto zaradi pomanjkanja ustreznih možnosti varstva otrok. Čeprav je splošna razpoložljivost varstva otrok v Franciji razmeroma velika, dostop do njega ostaja izrazito neenak: vrzel med privilegiranimi in prikrajšanimi otroki (36 odstotnih točk) je večja od povprečja EU (20 odstotnih točk). Leta 2023 si 76 % družin, ki živijo v revščini, ni moglo privoščiti varstva otrok⁴². Poleg tega še vedno obstajajo pomisleki glede kakovosti, razpoložljivosti in stroškov varstva otrok, ki se na ozemlju Francije zelo razlikujejo. Teritorialne razlike v zaposlitvenih možnostih in možnostih usposabljanja ter v dostopu do cenovno dostopnih stanovanj, prevoza ter zdravstvenih in socialnih storitev dodatno ovirajo sposobnost staršev, da si zagotovijo dohodek za dostojno življenje. Te izzive še povečujejo naraščajoči življenjski stroški, ki so prispevali k povečanju hude materialne ali socialne prikrajšanosti med otroki (10 % leta 2025 v primerjavi s 7,9 % v EU), pri čemer so zaradi vse višjih stroškov stanovanj, energije in hrane najbolj prizadete enostarševske in velike družine⁴³. Naraščajoče brezdomstvo v Franciji⁴⁴ vse bolj vpliva na družine z otroki⁴⁵. Medtem otroški in stanovanjski dodatki ne sledijo inflaciji, merila za upravičenost pa so se zaostri. Pregled učinkovitosti družinskih in stanovanjskih dodatkov, odpravljanje ovir za zaposlovanje staršev, izboljšanje dostopa do vzgoje in varstva predšolskih otrok ter zmanjšanje teritorialnih razlik pri dostopu do storitev bi lahko prispevali k zmanjšanju revščine otrok.
- (47) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet leta 2026 priporočil, naj države članice euroobmočja ukrepajo, tudi v okviru svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da bi izvedle priporočilo o ekonomski politiki euroobmočja za leto 2026. Za Francijo priporočilo (1) prispeva k izvajanju prvega, drugega in petega priporočila za euroobmočje, priporočilo (2) prispeva k izvajanju četrtega priporočila za euroobmočje, priporočilo (3) prispeva k izvajanju sedmega,

⁴² CNAF-ONAPE, *L'accueil des jeunes enfants - Édition 2025*, 2025, [Observatoire national de la petite enfance \(Onape\) | CAF – Caisse d'Allocations Familiales](#) (Francoski nacionalni observatorij za varstvo in razvoj majhnih otrok (Onape)) | sklad za družinske dodatke).

⁴³ [INSEE, privation matérielle et sociale en 2025 \(Materialna in socialna prikrajšanost v letu 2025\)](#).

⁴⁴ Fondation pour le Logement (francoska stanovanjska fundacija), *31ème rapport sur le mal-logement en France en 2026* (31. poročilo o neustreznih stanovanjskih razmerah v Franciji v letu 2026).

⁴⁵ UNICEF-FAS, *Baromètre Enfants à la rue* (Poročilo o stanju otrok, ki živijo na ulici), 2025.

osmega in devetega priporočila za euroobmočje, priporočilo (4) prispeva k izvajanju sedmega priporočila za euroobmočje, priporočilo (5) pa prispeva k izvajanju petega priporočila za euroobmočje –

PRIPOROČA, da Francija v letih 2026 in 2027 ukrepa tako, da:

1. glede na odstopanje, ki ga je Komisija predvidela za leto 2026 v zvezi s priporočeno zgornjo mejo očiščenih odhodkov, zagotovi, da so očiščeni odhodki v skladu s korektivno potjo gibanja očiščenih odhodkov, ki jo je Svet priporočil 21. januarja 2025; okrepi odhodke za obrambo in obrambno pripravljenost ter hkrati zagotovi učinkovitost porabe in postopno prilagodi proračun, da se ohranijo strukturno višji odhodki za obrambo; zagotovi, da so vsi ukrepi, sprejeti za ublažitev vpliva zvišanja cen energije, začasni, ciljno usmerjeni v zaščito ranljivih gospodinjstev ali v obravnavo potreb energijsko intenzivnih podjetij, ohrani spodbude za varčevanje z energijo ter hkrati zagotovi, da so njihovi fiskalni stroški združljivi z obveznostmi iz fiskalnega okvira EU; izvede sklop reform in naložb, na katerih temelji podaljšano prilagoditveno obdobje, kot je priporočil Svet 21. januarja 2025; zagotovi fiskalno vzdržnost pokojninskega sistema ob upoštevanju pravičnosti ter okrepi njegov prispevek k zaposlenosti in potencialni rasti; se zanaša na rezultate pregledov porabe, da bi trajno in znatno zmanjšala javnofinančne odhodke ter izboljšala njihovo učinkovitost; preusmeri obdavčitev s proizvodnih dejavnikov na davke na potrošnjo in okoljske davke ter racionalizira in zmanjša davčne izdatke na fiskalnem in socialnem področju; zmanjša upravno zapletenost z odpravo prekrivajočih se pristojnosti ter s tem izboljša učinkovitost odhodkov; okrepi upravne zmogljivosti in prostorsko načrtovanje v najbolj oddaljenih regijah;
2. zagotovi kontinuiteto reform in naložb, ki se izvajajo v okviru mehanizma za okrepanje in odpornost; ohrani zagon pri izvajanju programov kohezijske politike, pri čemer se po potrebi opre na prerazporeditev v strateške prednostne naloge in prožnosti v vmesnem pregledu okvira kohezijske politike;
3. dodatno poenostavi nacionalne predpise, zmanjša upravno breme in regulativne omejitve za podjetja, zlasti v gradbeništvu in storitvenem sektorju, ter odpravi ovire za prosti pretok blaga; okrepi intenzivnost raziskav in razvoja v podjetjih z boljšim usmerjanjem programov javne podpore, ki spodbujajo raziskave in razvoj v podjetjih ter širjenje inovacij, z ohranjanjem javne podpore na podlagi večletnega naložbenega načrta in s spodbujanjem naložb institucionalnih in malih vlagateljev v lastniški kapital, zlasti s finančno podporo podjetjem v razširitveni fazi in prelomnim inovacijam; poveča učinkovitost ekosistemov, ki podpirajo sodelovanje med akademskimi krogi in podjetji; izboljša digitalizacijo MSP, tudi z izboljšanjem učinkovitosti obstoječih ukrepov javne podpore; še naprej spodbuja diverzifikacijo in zaposlovanje v regijah, ki jih je prizadela industrijska tranzicija;
4. pospeši razogljičenje prometnega sektorja z odpravo ovir in zagotavljanjem spodbud za povečanje povpraševanja po nizkoemisijskih načinih prevoza in vozilih ter njihove ponudbe; poveča energijsko učinkovitost stavb in zmanjša odvisnost od fosilnih goriv z zagotavljanjem stabilne in predvidljive podpore, s posebnim poudarkom na ambicioznih prenovah in ranljivih gospodinjstvih; pospeši uvajanje projektov na področju energije iz obnovljivih virov, tudi z nadaljnjo poenostavitvijo postopkov izdaje dovoljenj; spodbuja prožnost na strani odjema in tehnologije shranjevanja ter zagotovi zadostne naložbe v zmogljivost elektroenergetskega omrežja in čezmejne povezave; pospeši elektrifikacijo končne rabe, s poudarkom na sektorjih z visokimi emisijami; izboljša upravljanje voda, da bi bolje obravnavala

konkurenčne potrebe po vodi med vodno intenzivnimi sektorji in zagotovila zadostne naložbe v vodno infrastrukturo, zlasti v najbolj oddaljenih regijah, ter zaščitila kakovost vode pred kmetijskim in industrijskim onesnaževanjem;

5. odpravi pomanjkanje spretnosti, tako da usposabljanje uskladi s potrebami trga dela, tudi na teritorialni ravni, ter poveča vpis na študij naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM); poveča vključevanje na trg dela z odpravo ovir na področju izobraževanja in zaposlovanja mladih ter z razširitvijo dostopa do usposabljanja za nizko usposobljene in starejše delavce; izboljša učne rezultate in zmanjša neenakosti v izobraževanju; okrepi učiteljski poklic, tudi z izboljšanjem delovnih pogojev ter začetnim in stalnim usposabljanjem učiteljev; preprečuje in zmanjšuje revščino zaposlenih in revščino otrok z odpravo ovir za dostop do plačane in trajnostne zaposlitve, zlasti za starše, z izboljšanjem dostopa najbolj prikrajšanih gospodinjstev do kakovostne vzgoje in varstva predšolskih otrok ter z zmanjšanjem teritorialnih razlik v dostopu do storitev, zlasti zdravstvenega varstva.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik/predsednica*